

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121445455
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6121445455.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohút a JUDr. Jany Jančíkovej, sudkyne spravodajkyne v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom: Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s. r. o., so sídlom: Pajštúnska č.5, Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX D., o zaplatenie 10.591,- eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 19Csp/65/2021 – 113 zo dňa 27.4.2022 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 19Csp/65/2021 – 113 zo dňa 27.4.2022 v prvom výroku uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 10.591 eur, úrok vo výške 2.742,30 eur, úrok z omeškania vo výške 293,28 eur, 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 10.647,- eur od 15.12.2020 do 25.2.2021, 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 10.607,- eur od 26.2.2021 do 22.3.2021, 5 % úrok z omeškania ročne zo sumy 10.567,- eur od 23.3.2020 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach po 200,- eur splatných vždy do každého 20. dňa toho ktorého mesiaca počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok a v druhom výroku priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na 100 % náhradu trov konania.

Žalobca v žalobe uviedol, že pohľadávku voči žalovanej nadobudol na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 14.12.2020 uzavretej medzi ním a postupcom, Slovenskou sporiteľňou, a. s., ktorý uzatvoril so žalovanou dňa 26.9.2017 Zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) č. 5135774970, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej peňažné prostriedky, pričom žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy, dostala sa do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, súčasne bola upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, a preto právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 10.8.2020 a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Po postúpení pohľadávky žalovaná vykonala dňa 25.2.2021 a dňa 22.3.2021 dve úhrady po 40,- eur.

Žalovaná v odpore proti vydanému platobnému rozkazu uviedla, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to poistenie, poplatok za spracovanie úveru, inkorporáciu VOP, zrejme aj započítanie, jednostrannú zmenu zmluvných podmienok, predčasnú splatnosť a pod.. Ďalej žalovaná uviedla, že žalobca si uplatnil tiež neprimerane vysoké úroky z istiny, žiadala preveriť úroky z omeškania, pričom zaplatila vyššiu istinu, ako žalobca uvádza, nakoľko platila aj spoločnosti R Collector, s. r. o., preto navrhovala žalobu zamietnuť.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovné:

dňa 26.9.2017 uzavrel právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a. s. a žalovaná Zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver), predmetom ktorej bol úver poskytnutý žalovanej vo výške 12.000,- eur , ktorý mala žalovaná splácať v 96 mesačných splátkach po 221,18 eur vždy k 12. dňu v mesiaci;

v zmluve bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 16,90 %, po zohľadnení zľavy 15,40 %, RPMN 16,78 %;

právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 10.8.2020 v zmysle bodu 8.1 písm. a) Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a. s. z dôvodu omeškania dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy do 15 dní;

pohľadávka žalobcu predstavuje istinu vo výške 10.591,- eur, riadny úrok sumu 2.742,30 eur, úrok z omeškania sumu 293,28 eur a poplatky sumu 24,- eur v súlade s predloženou platobnou históriou; po postúpení pohľadávky žalovaná vykonala dve úhrady po 40,- eur.

Súd prvej inštancie citoval ust. § 497 Obchodného zákonníka, ust. § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1, § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1 až 3, ods. 5, § 54 a § 517 Občianskeho zákonníka a zároveň aplikoval okrem uvedených ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou.

Spor medzi stranami sporu súd prvej inštancie posúdil ako spor zo spotrebiteľskej zmluvy obsahujúcej všetky podstatné náležitosti v zmysle platnej právnej úpravy v dobe jej uzavretia. K námietkam žalovanej súd prvej inštancie uviedol, že v zmluve poistenie nebolo dohodnuté, rovnako v zmluve nie je dohodnutý ani poplatok za spracovanie úveru a dohodnutý zmluvný úrok nepovažoval za neprimeraný, keďže v rozhodnom období banky za obdobné úvery požadovali 8,69 % úroky, a teda úrok dohodnutý v zmluve nie je v rozpore s právnou úpravou. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom by bola podľa súdu prvej inštancie taká výška úrokov, ktorá by podstatne presahovala úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, a to o viac ako 100 % oproti priemeru úrokov, za ktoré banky úvery v rozhodnom období pri obdobných úveroch poskytovali, pričom v danom prípade v zmluve dohodnutý úrok vo výške 16,90 % ročne, pri zohľadnení zľavy 15,40 %, nepresahuje o viac ako 100 % výšku úrokovej sadzby 8,69 % zverejnenú NBS Slovenska v časti stav úverov nové obchody za obdobie 9/2017. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie konštatujúc porušenie povinností žalovanej a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti priznal žalobcovi pohľadávku vo výške 13.706,58 eur, z toho istina sumu 10.647,- eur, riadny úrok sumu 2.742,30 eur, úrok z omeškania sumu 293,28 eur a poplatky sumu 24,- eur v súlade s predloženou platobnou spolu s úrokom z omeškania berúc do úvahy aj čiastočné úhrady žalovanou po postúpení pohľadávky. Podľa ust. § § 232 ods. 4 CSP súd prvej inštancie povolil žalovanej dlh splácať uvedomujúc si výšku záväzku žalovanej, jej finančnú situáciu, návrhy žalobcu a preto kompromisne výšku splátky určil výške blízkej splátkam, ku ktorým sa zaviazala žalovaná v samotnej zmluve.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP a teda úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

V zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalovaná voči rozsudku súdu prvej inštancie, a to voči všetkým jeho výrokom. V odvolaní žalovaná opätovne zdôraznila, že právny vzťah je vzťahom spotrebiteľským a predmetná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou, s ktorou námietkou sa súd prvej inštancie jednoznačne nevysporiadal. Žalovaná poukázala na ust. § 299 ods. 1 CSP, tiež na ust. § 53 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka a zároveň vyslovila názor, že predmetná zmluva o poskytnutí úveru obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to konkrétne poistenie, poplatok za spracovanie úveru, inkorporáciu všeobecných obchodných podmienok, zrejme aj započítanie, jednostrannú zmenu zmluvných podmienok, predčasnú splatnosť a podobne. Žalovaná ďalej poukázala, že žalobca si uplatnil neprimerane vysoké úroky z istiny v rozpore s dobrými mravmi za celú dobu trvania úverového vzťahu a v rámci odvolacieho konania opätovne žiada preveriť výšku úrokov z omeškania. Žalovaná opätovne uviedla, že zaplatila vymáhajúcej spoločnosti R Collector, s. r. o. sumu z istiny a preto aj výšku istiny uvedenú vo výrokovej časti napadnutého rozsudku považuje za spornú a nepreskúmateľnú, čím sa taktiež súd prvej inštancie nezaoberal. Z popísaných dôvodov podľa žalovanej preto nie je možné ani

ustáliť mieru úspechu v súdnom konaní vo vzťahu k trovám konania. Žalovaná navrhla odvolaciemu súdu, aby zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne, prípadne napadnutý rozsudok zruší a vec vráti na ďalšie konanie okresnému súdu.

K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca, ktorý uviedol, že trvá na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a plne sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie č. k. 19Csp/65/2021 – 113 zo dňa 27.4.2022. Žalobca navrhol odvolaciemu súdu, aby tento rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Žalovaná v odvolacej replike poukázala na svoje odvolanie a nesúhlasila s vyjadrením žalobcu, aby bol napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdený. Žalovaná v tejto súvislosti navyše požiadala, aby odvolací súd preskúmal celý skutkový základ kauzy, jej právnu kvalifikáciu, pretože je toho názoru, že neexistuje právny dôvod, na základe ktorého by malo byť žalobe vyhovievané a má vedomosti o tom, že mnohokrát v iných veciach, kde žalobca podal žalobu proti fyzickým osobám, nebol úspešný, respektíve v zásadnom smere došlo k zníženiu žalovaných súm.

V odvolacej duplike žalobca uviedol, že žalovaná k svojim tvrdeniam neuviedla a nepredložila žiadne dôkazy, ktorými by podoprela svoje tvrdenia. Podľa žalobcu žalovaná vo svojom tvrdení neuviedla skutočnosti ani nepredložila dôkazy, ktoré by spochybňovali nárok žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (pozri rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde právny predchodca žalobcu - banka vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaná je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa.

Z obsahu odvolania žalovanej vyplýva, že táto napáda rozsudok súdu prvej inštancie pre nedostatočne zistený skutkový stav, keďže podľa jej názoru sú voči nej uplatňované neprijateľné zmluvné podmienky, výška istiny je vzhľadom na jej tvrdenia nepreskúmateľná, ako aj z dôvodu vysokých úrokov.

Odvolací súd poukazuje na ust. § 295 CSP, podľa ktorého súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a tiež súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

Toto ustanovenie prelmuje dispozičný princíp v civilnom procese s cieľom poskytnúť spotrebiteľovi čo najväčšiu mieru ochrany jeho práv garantovaných hmotným právom. Zaobstarávanie a vykonávanie dôkazov v prospech spotrebiteľa ex officio nie je novou myšlienkou, keďže táto idea bola podrobne rozpracovaná už v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie. Systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, ak ide o vyjednávaciú silu, ako aj o úroveň informovanosti,

a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol mať vplyv na ich obsah. S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica 93/13/EHS dosiahnuť, SDEÚ viackrát zdôraznil, že tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Možnosť vykonať aj nenavrnuté dôkazy úzko súvisí s povinnosťou „ex off“ kontroly neprijateľných zmluvných podmienok. Judikatúra SDEÚ rovnako zaväzuje súd aby v prípade potreby ex offo prijal potrebné opatrenia na vykonanie dokazovania s cieľom doplniť súdny spis tým, že účastníkov konania pri dodržaní kontradiktórnosti vyzve, aby mu predložili vysvetlenia a doklady potrebné na tento účel (SDEÚ vo veci C-511/17, Lintner).

K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie skutočne nebolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Už v konaní pred súdom prvej inštancie sa žalovaná bránila, že záväzok splácať úver plnila aj tretej osobe a to spoločnosti zaoberajúcou sa správou a vymáhaním pohľadávok R Collector s. r. o., s ktorou obranou sa súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nijako nevysporiadal.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku tiež vyplýva, že súd prvej inštancie sa nezaoberal ani skúmaním postupu právneho predchodcu žalobcu pred poskytnutím úveru, teda či došlo k skúmaniu bonity žalovanej. Vo vzťahu k povinnosti veriteľa pred poskytnutím úveru skúmať bonitu spotrebiteľa odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-679/18 zo dňa 05.03.2020, z ktorého nepochybne vyplýva, že čl. 8 a čl. 23 smernice 2008/48 ukladajú vnútroštátnym súdom povinnosť ex offo skúmať splnenie predzmluvných povinností veriteľom, teda skúmať, či veriteľ pred poskytnutím úveru dostatočne a náležite skúmal bonitu spotrebiteľa a následne z uvedených zistení vyvodí aj dôsledky, ktoré z porušenia takejto povinnosti v zmysle vnútroštátneho práva plynú.

Povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa chráni nielen samotného spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti splácať úver, ale sprostredkovane aj spoločnosť ako celok, nakoľko predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom platobnej neschopnosti v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, narušených rodinných a sociálnych vzťahov a pod. V neposlednom rade chráni aj veriteľov, lebo odborné posúdenie bonity spotrebiteľa pri žiadosti o ďalší úver znižuje riziko veriteľov, ktorí rovnakému spotrebiteľovi poskytli úvery alebo iné služby už skôr.

Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že sankcie za porušenie tejto povinnosti upravuje zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy v § 11 ods. 2 tak, že v prípade nekonania veriteľa s odbornou starostlivosťou nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a v prípade hrubého porušenia sa poskytnutý úver považuje za bezúčelný a bez poplatkov.

Súd prvej inštancie sa zisťovaním a skúmaním splnenia predzmluvných povinností žalovaným ex offo vôbec nezaoberal, teda nie je zrejmé, či boli splnené všetky zákonné podmienky pre skúmanie bonity žalobkyne pred poskytnutím spotrebiteľského úveru, čo má dopad tiež na skúmanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 písm. c) CSP napadnutý rozsudok zrušil a postupom podľa § 391 CSP vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Úlohou súdu prvej inštancie bude preto znova vo veci konať v intenciách naznačených odvolacím súdom, a to zistiť, ako žalovaná plnila svoj záväzok voči právnemu predchodcovi žalobcu, či právny predchodca žalobcu poveril správou a vymáhaním úveru aj tretiu osobu a ak áno, či takejto osoba žalovaná skutočne plnila, teda je povinný ustáliť výšku istiny. Predtým však súd prvej inštancie vyzve žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení a predloženie dôkazov o tom, či si jeho právny predchodca žalobcu splnil zákonnú povinnosť a pred poskytnutím úveru skúmal, resp. dostatočne skúmal bonitu žalovanej. V dôsledku uvedených zistení súd prvej inštancie opätovne posúdi žalobcom uplatnený nárok s ohľadom na skutočnosti, na ktoré odvolací súd poukázal vyššie a následne vo veci znova rozhodne, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2 a 3 CSP aj náležite odôvodní.

Odvolací súd záverom zdôrazňuje, že ak bolo rozhodnutie zrušené a vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu uvedeným v inštruktívnej časti rozhodnutia (§ 391 ods. 2 CSP).

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie taktiež o trovách celého konania vrátane trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 3 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody - § 421 a § 422 CSP) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.